

EL PRESIDENT NO ENS VISITA. CISMES

La política era un cisma continu, un cisma dins d'un altre cisma, una nina russa. Sempre hi havia dos papes. Ostensiblement o un a l'ombra i un altre a plena llum, somrients davant la llum, pessigant-se a l'ombra. Comunistes i socialistes era com si no es coneguessin. Als seus respectius despatxos conspiraven sense treva ni repòs els uns en contra dels altres. Els comunistes, dividits en dos, PSUC i PCC, havien començat a caminar cadascun pel seu compte, allunyant-se mútuament per camins en què ja mai més no s'havien de trobar. El PSUC va recobrar la definició d'"eurocomunisme", no sense contratemps. Va celebrar un acte a l'Orfeó de Sants. Uns afgans agrediren en Solé i Tura, l'euro més odiat pels aquells gamarussos.

Aquesta vegada el president va visitar Ells, no pas a nosaltres. Ni jornada de treball municipal, encara que fos falsa, ni cap protocol encara que es digués que no hi hauria protocol. Es tractava d'una visita particular, no de compromís. Fins i tot intentaria que fos una visita sorpresa. Estava interessat en dos temes: la biblioteca de Can Carallot —a causa de la subvenció semblava més seva que nostra— i un llatzeret o *cotolengo* que continuava sense posar-se en marxa malgrat les ajudes i els reforços. Es sospitava que pretenia encolomar-nos-el, però nosaltres el rebutjàvem. Era un mort del qual més de la meitat del fèretre que l'embolicava es trobava fora del nostre municipi.

Quan m'acostava al despatx d'en Ferrer —poc, ara sempre era al museu, menys quan m'escapava amb la Marisa; la Guiomar, la veia a les tardes; amb la Marisa practicava el forniqueig; amb l'altra, la divagació— em trobava els del meu grup també divagant sobre qüestions que cada cop em semblaven més insulses. Arribava i trobava la Joana Linares molt joiosa, la joia de la crispació. Havia estat a l'acte que fos, algun acte social, alguna presentació. Havia besat en Ramiro, un petó sonor a cada galta. Havia besat els altres socialistes, petons sonors a totes les galtes. Els havia desitjat un feliç el que fos. Si era Any Nou, feliç Any Nou. Si era una onomàstica, feliç onomàstica. Si era l'ocupació d'un càrrec, feliç ocupació d'un càrrec. Afegia que els havia desconcertats. Jo em deia: Déu n'hi do, la desconcertació. També havia besat en Galtones. Huac, fèiem tots. Anant del museu a l'Ajuntament l'havia vist arribar. El xofer del

cotxe oficial li havia fet una reverència. Jo l'havia esquivat. En Ray va dir que ell feia el mateix. Esquivava en Galtones i tots els socialistes. El nostre odi era com les cèl·lules. Es reproduïa multiplicant-se. A mi m'esfereïa haver de discutir.

El president hauria desitjat dirigir-se directament a Can Carallot. L'acompanyaven el conseller de Cultura, la Veronica Lake i l'aparellador. La cabra i el lloro no, i els goril·les, sí. La Veronica Lake indicà que seria millor dirigir-se abans al museu i recollir-nos a mi i en Sunyer, que nosaltres li explicariem com s'havia desenvolupat el procés Can Carallot i en quina fase del procés érem. L'aparellador exposaria la part tècnica. El carreró del museu va quedar taponat d'escarabats oficials. Alguns cotxes relluïen com paneroles més que com escarabats. En Sunyer, fluixet, m'havia mormolat: "Els explico allò de les 'mamaes'?". La comitiva presidencial, amb tant de cotxe oficial malgrat la incògnita, motoristes i cotxes patrulla de la guàrdia urbana, tant de Barcelona com d'Ells, que s'hi havien adherit instantàniament i espontàniament pensant que el poder és el poder, encara que després fossin renyats pels seus ajuntaments, cosa que va passar, tenien alguna cosa que feia pensar en *Bienvenido, Mister Marshall*, col·lapsant semàfors, els cotxes embussats que es besaven els uns als altres, files de badocs a les voreres, tota la circulació trastocada. Els socialistes deien i digueren moltes vegades una cosa incomprendible per als profans, i ho repetien: d'incògnita, d'incògnita, sense protocol, sense protocol, particular, particular, no oficial, no oficial, electoralista, electoralista, això, això, he, he...

L'emmurriament polític és com la pedra foguera. Amb la fricció produeix espurnes. El que té de dolent és que l'esquer és el ciutadà. Les trifulgues entre socialistes i comunistes pel que feia a la ponència que jo havia hagut d'abandonar eren cada cop més grans. Sense que jo ho notés, el meu paper havia estat el de moderador. Per respecte als meus botons catalans, els socialistes no havien qüestionat mai Cultura. Ara, sí. En Galtones sospirava com un moro per aquest departament. A causa del conflicte entaulat, no havien tornat a entaular reunions dels dos consells d'administració, el de Cultura i el d'Esports. L'Ardevol signava certes resolucions per via d'urgència. Sempre hi ha ressorts o eventualitats en les lleis o reglaments que ajuden a tirar endavant. En Sala no es notava tan encerclat. Els comunistes desitjaven eliminar els consells d'administració. Els socialistes s'hi negaven. Sense ells i el seu nombre a les vocalies perdien el control de la ponència. L'Ardevol i en Sala, sorprenentment, es prenien tot això amb una alegria i entusiasme de gamberros. L'alcalde no els podia fer fora com a regidors. Però sí expulsar-los de la ponència, advertia en Ferrer.

Tancats al búnquer del seu despatx municipal, els comunistes estaven en una mena de vaga, una vaga de braços caiguts, no de llengua ni de telèfon,

i garlaven excitats fins i tot pels descosits: ells no anirien de comparsa amb el president, juraren en assabentar-se de la visita. Parlaven de posar els seus càrrecs a disposició de l'alcalde, quina bufetada, i reien, ja amb la histèria com a brou de cultiu. Els socialistes digueren que tampoc no volien ser comparses, i que el president ja s'ho faria, però algú va dir a en Ramiro: O sigui, que se't menjarà políticament el terreny al teu propi terreny...? Van sortir volant cap a Can Carallot.

—Com és que Cranes no ens va avisar de l'arribada del president...?

—Ell tampoc no ho sabia, se li va presentar d'improvís —digueren els comunistes als socialistes, això uns quants dies després, durant el poc que llavors es parlaven els uns amb els altres.

—Tot i així... —va dir un socialista, no sabríem dir quin. No, en Galtones, no.

UCD, dos gats, també s'esqueixà; Convergència, dos panells, ídem. L'ucedista esqueixat era un pobre diable. Es va fer d'UCD perquè UCD (*Unión de Centro Democrático*) era centre, ni centre dreta ni centre esquerra, centre, i ell no volia extrems, ni per la dreta ni per l'esquerra, sinó centre, i ara resultava que UCD era de dretes, i que el centre l'ocupaven els socialistes, i que els comunistes també s'havien desplaçat cap a una esquerra moderada. Així divagava en el seu discurs de dimissió i provocava els escarafalls negatius de socialistes —ells, de centre?—, i de comunistes —moderats? moderats?—, i ell, dirigint-se al seu correligionari Antonio Lladó: ho havia de fer, m'entens?, i el correligionari, abaixant les espatlles, componia un gest per dir que no entenia res. El substituï, com a regidor, un senyor gras, canós, vell, que va ser jutge de pau durant el franquisme. Emocionat, deia: una altra vegada torno a ser algú.

Si per la dimissió del gat d'UCD ningú no va dir res, per la del panellet Riba de la Paz, de CiU, encara que breument, sí. En Paz era gran, simpàtic, estimat i respectat, per aquest ordre. Dimitia perquè quan es va produir la vinguda oficial del president a Ells el van fer córrer com un boig. Intuí que no aguantaria la visita oficiosa, una visita que només coneixien els de Convergència. L'excusa d'en Riba va ser que, ja que es jubilava de la feina, volia jubilar-se de la política. En Ramiro enfilà unes quantes paraules d'elogi per en Riba de la Paz. En Ferrer també. Com que l'elogi era poc elogi, hi incidí en Simón Culebreja. El gat UCD Antonio Lladó va voler pujar al carro dels elogis. El panellet Capmany, que continuava al faristol, va donar les gràcies a l'agraïment. El nou gat UCD, a més de tornar a ser algú, trobava que s'havia rejuenit. Arribava disposat a esgarrapar, va dir. No esgarrapà res en tot el seu regnat. El nou panellet només insistia que s'havia de parlar solament, solament i no solsament, català als plens. Tota la resta era secundari.

Sempre passava jo primer a rentar-me. A la Marisa li agradava romandre una estona de boca terrosa, mig adormida o fent el ronso. Però tan bon punt jo tornava, saltava lleugera del llit, per no fer-me esperar. Aquest cop li vaig dir: vés-hi tu primer.

Vam arribar a Can Carallot i els cotxes embussaren el carrer de davant, el tram des de l'Artèria Principal, on pujava al cotxe de la Marisa, fins al mercat. Els municipals, pip, pip, desviaven la circulació a tots dos extrems. En Sunyer va fer sonar la campaneta. La masovera, davant l'allau, va quedar petrificada. El president albirà la negra i preguntà. En Sunyer pensà de nou en les "mamaes". En lloc de riure, es mossegà el llavi inferior. El masover anava fent paquets. L'Urbano, l'ajudant d'en Sunyer, controlava sota llista aquella operació. Feia dos dies que acarava. Vigilava els mobles i objectes antics: calaixeres, baldaquins, llits, armaris, consoles, taules, butaques, balancins, fanals, quadres, cornucòpies, imatges...

Vaig agafar la tovallola higiènica amb la punta dels dits i la vaig llençar a terra. La Marisa m'hi havia fregat els engonals, jo la hi havia arrabassada i m'havia acabat de netejar superficialment. Ella havia agafat a una altra tovallola i també s'havia assecat. Tot tu quedaves enganxós. Sempre se m'acudia que la dona quedava empastifada.

Tan bon punt els masovers marxessin amb les rampoines, habilitarien Can Carallot. Segons l'aparellador, bufar i fer ampolles. Conservarien l'estructura de la masia. Només col·locarien prestatges als buits de la paret que el mobiliari deixés lliures. Seria biblioteca i museu rural. Una biblioteca més decorativa, arcaica i sentimental —amb els incunables, el llegat del doctor Jover, llibres sobre Ells— que utilitària. En Sunyer continuava enumerant els tipus de llibres que hi anirien —monografies, exemplars únics, edicions especials— perquè la idea havia sorgit d'ell. Ell i l'aparellador eren els que més explicaven, i a qui més ho explicaven era al senyor president. L'aparellador estava nerviosament excitat, esperant mostrar el graner. Ja ho veurà, Molt Honorable, ja ho veurà...

Pel que fa a la nostra situació, a vegades, la Guiomar i jo, com dos rucs, parlàvem així:

GUIOMAR: Semblem els *amantes de Teruel*, tonta ella y tonto él...

JO: Els de Calatayud, que van morir casts i plens de salut.

—És veritat això? —em preguntava.

—No, m'ho acabo d'inventar.

Continuava sense acceptar la idea del *meublé*, i jo que me n'alegrava.

Els nensjesús, dins dels fanals, portaven la bola del món a la mà. Les verges romanien tristament resignades.

Vaig saltar del llit i vaig córrer amb el grumoll cap a la porta. Vaig prémer la clau del pany contra la bola de cera. No era gaire tova. Ai, ai! Hi vaig tirar

l'alè. La vaig girar. Vaig premsar l'altre perfil. El mateix amb la segona clau. Vaig tornar a introduir la primera al pany. Havia estat pensant en la viscositat de les tovallolletes higièniques.

El jardí assilvestrat de davant i del costat de la masia de Can Carallot, el que formava una L invertida, havia desaparegut. El panorama quedava estrany. Al seu lloc hi havia un jardí sec: gespa de pòrtland, troncs d'acer i fullam enreixat. El pòrtland estava polimentat. L'acer, uns tubs altíssims, brunyit. La reixeta que sostenia els tubs, igual que una teuladeta, tamisaria el sol, filtraria l'aigua i la vaporitzaria. Uns bancs d'aluminitex, un material nou, exhibien un disseny lleig i equivalien a les pedres i roques que jalonaven el jardí. Tot això i més era el que explicava l'aparellador. Segons tenia entès el Molt Honorable, aquest tipus de jardins esquàlids —esquàlids no, secs, el rectificaren— s'aixecaven en paratges urbans mancats de subsòl per a les arrels, però allà, en ple camp... Qui fos li parlà d'un pacte amb l'Ajuntament. En aquesta terra que encara els sostenia, sota el ciment, hi aniria un aparcament municipal independent del complex bibliotecari. Tot s'havia de rendibilitzar.

Les tovallolletes feien olor de lleixiu. La Marisa deia que no. Tènuement de lleixiu. És el teu semen. S'havia tornat vermella. Que gamberra que sóc. A les pel·lícules mai no apareixien entelant el romanticisme de l'acte. Ni abans ni ara, en què l'erotisme hi figurava cruament. Quan els protagonistes acabaven, no tenien necessitat de refregar-se amb una tovallolleta ni de passar a la dutxa o al bidet. Ell es posava els calçotets i els pantalons —moltes vegades semblava que els calçotets ni se'ls havia trets— i ella s'embolicava amb un llençol. No es rentaven les intimitats, tampoc les mans ni la boca. Com podia pensar en una cosa tan intrascendent mentre s'aplicava en la transcendència de les claus? Tant era. Res no tenia importància a l'hora d'allò realment important.

El graner ja no era un graner, era un enorme cub encalminat de línies rectes, sense cap obertura, només la porta. Més que un cub, un paral·lelepípede tombat. En lloc de sostre, la quilla de la galera. Tant era una cresta com una quilla i, més que una galera, hi insistim, semblava una góndola. L'aparellador va dir: és la llum. Pel costellam que conformava la quilla, entre costella i costella, els raigs de sol dibuixaven una zebra a terra. Els corpuscles giraven com galàxies microscòpiques dins de l'univers dels raigs; més que girar, dansaven. Anaven disposant enormes armaris plegables que s'obrien i es tancaven com acordions. Ocuparien menys lloc que els prestatges estàtics adossats a la paret i podrien contenir més llibres. Arxivadors informatitzats. Taules lectores. Llums de claror indirecta. Pupitre bibliotecari. Secció infantil. Llibres de consulta. Altres apartats. Videoteca. Hemeroteca. Ordinadors connectats a terminals informàtics. Explicaven on aniria tot allò i on no aniria. El molt Honorable feia que sí amb el cap.

—Què fas? Per què vas descalç?

—Mirava el comptador de la llum. Déu n’hi do, com el fa galopar, el radiador!

—Què importa. Tu no pagues l’electricitat.

Jo mai no havia pagat res. Algunes vegades pensava que era un caprici de la Marisa. La Marisa degué pensar que m’havia molestat.

—Ni jo tampoc. La paga en Pablo, ha, ha! Passa a rentar-te. Et refredaràs. Em molestà, allò d’en Pablo.

—Saps que María Luisa està embarassada?

S’havia reconciliat amb el marit. Per això s’havia despreocupat de l’estudi.

—Ja no manté el seu embolic.

Jo era l’”embolic” de la Marisa.

No l’escoltava.

Vaig sentir la patacada del temps a la nuca. La Marisa, àvia. La Guiomar, la meva filla. Eren dues mosques amb les cues difícils de lligar.

El Molt Honorable recordava que al ple de l’altra vegada hi havia un senyor amb unes setrilleres —“amb un setrill”—, no podia precisar si a la solapa o a les mans. Li vaig dir:

—Greixava ajuntaments.

LA RUTA DE LA LEPRA

Quan els socialistes arribaren volant a Can Carallot, el president ja havia sortit cap al llatzeret.

L'home de les setrilleres era un home de LIEDA (*Lubricadora de Ideas Empresariales, Deportivas y Administrativas*). Posava en rodatge empreses privades i públiques, entre les quals ajuntaments. El de l'Hospitalet l'havia recomanat al d'Ells. El president havia albirat el greixador als seients buits de públic el dia que va assistir al ple municipal fals. Portava la setrillera a la solapa i a la mà. La de la mà eren uns fullets de propaganda amb la seva marca de fàbrica. Un era com un cartell, un desplegable que s'exhibia tranquil·lament igual que un rètol. L'home tenia les mans greixoses i una petita taca d'oli que envoltava la insígnia del trau.

Abans del llatzeret, van visitar la Residència Sanitària. Els socialistes, com bojos, brrrrum, aparcaren davant del llatzeret. No, el president no havia arribat, l'esperaven, però no havia arribat. Tenien entès que abans visitava la Residència. Nyic, nyic, gruuaang. Arrencaren. Davant de la Residència, freee, frenaren. El president, aquest cop, sí que havia sortit cap al llatzeret. Els socialistes, brrrrumba, marxa enrere i altra vegada cap allà. Els municipals patien diplopia, com el regidor Marín. Tot ho veien doble.

El ramat que regentava el llatzeret a través d'una fundació eren pura sangs. Aristòcrates. Cavalls bais. Aquell llatzeret, més que als leprosos, estava destinat als lupus edatis medianis, la lepra de l'Edat Mitjana. Els que l'agafaven eren com llops sarnosos. Segons un estudi epidemiològic fet durant el franquisme, quan l'epidemiologia no existia, i si existia estava a les beceroles, se'n preveien rebrots. El bacil de Jhensen, adormit des de feia segles als raconets de l'aparell immunitari de l'home, es disposava a atacar de nou. El desordre moral de la calamitat humana, segons científics teòlegs, ho impulsava. Els pura sangs no podien consentir un deshonor com aquest. Fins i tot podia tacar la seva pròpia i particular puresa sanguínia. Així que es van posar a construir una fortalesa. Desgraciadament l'alcàsser sanitari s'havia aixecat amb mala fortuna geogràfica en un punt que agafava Barcelona, l'Hospitalet i Ells. Segons els ajuntaments respectius allò no era de ningú; segons els pura sangs,

era de tothom. El president havia mostrat desitjos de conèixer allò que no era de ningú i era de tothom, que semblava un castell feudal i que volia allotjar una malaltia de l'Edat Mitjana, una malaltia que es dubtava que hagués existit, fins i tot que existís, però que era o seria pitjor que la lepra, segons manifestaven els rebrots. Feia anys, quan el panteó leprós va quedar rosegat per l'abandonament i es va convertir en una ruïna desballestada, es va saber que la malaltia de qual es parlava era la sida. Ah!, digué tothom, especialment cronistes i historiadors. Les ruïnes leproses, les arrasaren i les aplanaren els bulldòzer durant les olimpíades del 92. Per aquesta visita del president, de la qual els pura sangs s'assabentaren per una filtració de l'Oficina de Protocol de la Generalitat, habilitaren unes sales de fireta, llogaren figurants i hi van ficar uns quants sarnosos, uns quants ronyosos, uns quants jobs i uns quants llàtzers. Els leprosos que localitzaren, no es notava que fossin leprosos i no feien pena, no donaven ambient de desballestament.

L'home de les setrillers va donar als d'Ells les mateixes explicacions que als de l'Hospitalet. Sempre diagnosticava el mateix i a tothom cobrava el mateix: cinc milions de pessetes, la meitat per avançat. Alguns no pagaven el segon termini; Ells sí que el va pagar i a més va quedar-ne content. Tothom en quedava content.

L'home de les setrillers va parlar amb l'oposició: comunistes, convergents i ucedistes. Passava el següent: aquell Ajuntament era com una orquestra amb uns músics sensacionals que són vostès, un cor inharmònic, que són els socialistes, i un director d'orquestra, l'alcalde, que és una calamitat. Si el director no sap fer anar la batuta i a sobre el cor desafina, ja m'explicaran. L'oposició es va posar molt contenta. Als comunistes, en un racó a part, els va dir que en mencionar l'oposició —perquè vostès són oposició malgrat el pacte de govern— i la seva filharmonia formidable, es referia només a ells. Els comunistes no cabien a la seva pell. La fe els deia que el temps jugava favor seu. Un dia resplendiria la veritat dels seus encerts i aquesta resplendor lluiria fulgurant en les pàgines de la història. L'olier va agafar els socialistes i els explicà que l'Ajuntament era un orfeó. Ells cantaven molt bé, però els instruments musicals no els acompanyaven. I a l'alcalde, en un altre racó a part, li va comunicar que un director d'orquestra no pot interpretar magníficament una partitura si el metall i la corda van a la seva. Tenia un cor que li era afí, però no ens enganyem, eh?, també li desafinava una mica. Una mica?, contestà l'alcalde. L'harmonia no es degolla, s'acobla. En Ramiro no va entendre el que aquell home li deia. Ja tenia prou feina eixugant-se la bava.

A la Residència portaren el president per un laberint de passadissos fins a la sala d'actes. El director del centre hospitalari tenia preparades unes diapositives. Era una murga veure-les, però davant del caire reprovador que prengueren les seves paraules, tothom estirà el coll per escorcollar-les. Aquell

hospital patia una gran frustració, tenia un futur insegur, no rendia prou i el personal estava mal gratificat, per això estaven descontents i desmotivats. El director tenia la veu ronca, com si estigués operat de la gola. La seva cara era una pera amb barbeta blanca. Al mig de la sala destacava la gran maqueta del gran monstre que era el gran hospital.

Al president, el que més li dolia del que havien exposat era que el director i el seu equip del col·laboradors estiguessin frustrats i cansats. Les visites d'un president sempre són protocol·làries. Aquella, projectada per ser sorpresa i, per consegüent, exempta de protocol, al final s'havia convertit en protocol·lària. En aquells moments, a causa de la sinceritat del director, mereixia tornar a deixar de ser-ho i correspondre-li amb la mateixa sinceritat. Estava d'acord amb el fet que aquell hospital era un diplodocus heretat d'una època faraònica i se l'havien de menjar amb patates. La Generalitat havia rebut els traspassos de Sanitat, però no plenament. Encara que els ingressos de la Seguretat Social hi revertien, aquests diners els recaptaven a Madrid, que els canalitzava cap aquí. Es va sobreentendre que el canal oferia degoteig. El president va estar fantàstic. Així ho va dir a qui la va voler escoltar, sobretot als socialistes, la Joana Linares, que s'havia escapat d'espia.

Ja que s'havia parlat de coses dolentes i bones en aquell hospital, que li mostressin una cosa dolenta i una altra de bona. En una visita de mitja hora no podia fer-se càrrec de res, va dir, però tampoc no se n'hauria pogut fer càrrec encara que la visita hagués durat tres hores. Per conèixer la realitat, s'hi ha de conviure. Com a cosa que funcionava malament, li mostraren les cuines, amb paneroles com dàtils en algun racó; com a cosa que funcionava bé, les unitats coronàries i les de trasplantaments, on et treien el fetge encara viu perquè constaves com a mort, per ficar-lo en un mort que encara era viu... Mentre el president visitava el bé i el mal, els del seguici —goril·les, urbans, mossos, rèmores, aprofitats— es van ficar allà mateix, al costat, al *self service*. Dues botifarres, un panet, una cervesa especial, vuitanta-cinc pessetes. Repetiren de botifarra.

Els socialistes tornaren al llatzeret. Ruuummmmmmaa! No. Els havien avisat que el president hi arribaria més tard. Havia decidit visitar un ambulatori, creien que el de la plaça d'Andalunya. Ruingg! Tothom a la plaça d'Andalunya. Allò semblava una pel·lícula de Buster Keaton.

De l'ambulatori havien passat a l'INP. Caminant, però a pas de càrrega, pel camí, el president conversà i es retratà al costat d'uns paletes amb casc. A l'INP, es va fer fotos amb la gent que esperava a l'antesala. D'allà a la Creu Roja. De la Creu Roja, altra vegada al llatzeret. El llatzeret era com un objectiu que no es volia cobrir.

Els socialistes s'havien convertit en un llamp. Zigzaguejaven. Anaven a ritme de motor. Llatzeret, Residència, llatzeret, ambulatori, llatzeret, INP,

llatzeret, Creu Roja, llatzeret... En Ramiro parlà d'abandonar la persecució. Els seus assessors en relacions públiques —en Galtones i el seu últim gai llogat, un esteticista d'imatge— insistien: no et deixis trepitjar el terreny. El goril·la Belmonte saltava: qui el trepitgi m'haurà de trepitjar a mi. L'esteticista mirava el forçut Belmonte embadalit: aquest sí que és un tot terreny. En Galtones li deia: què mires? De tant en tant, en un angle del llampec, a l'alcalde també el retrataven amb algú: amb un escombriaire —escombriaire i alcalde, cadascun amb una mà a l'esombra—, amb una venedora de pipes, amb un gitanet en braços, donant la mà a un negre... Les noves eleccions municipals, les tenien a sobre.

Ara, el president volava de la manera que volen el cotxes —arran de terra— cap al llatzeret. El paisatge es transformava, es podria dir que en consonància. Àrid, corroït, leprós, sarnós, i pudent. Terra groga, als descampats, com la crema resseca, clivellada i pulverulenta, d'un pastís exposat en un aparador de poble. Rocs com càlculs enormes d'un ronyó malalt immens. Sots, alts i baixos, esvorancs. Rierols d'aigües corrosives, escumoses, sulfuroses, pudents i nocives de les indústries locals. Els pura sangs, mascles i femelles, l'esperaven, ara sobre un peu, ara sobre l'altre, a la desolació d'un edifici desballestat, gros com un Partenó però sense la mateixa força. El president mormolà: el monstre que vam visitar l'altra vegada no era per aquí? Aquest no és el mateix edifici? No; sembla que era més enllà. I què? Es gastaren la subvenció, continuen igual, amb aquests passarà el mateix. Pel cap d'alguns, potser el del president, creuava la idea, veloç i esquizofrènica, que tothom volia alguna cosa i ningú no feia res, que tot era igual per més que semblés que volia ser diferent.

La Joana Linares, que fins aquell moment no havia pogut acostar-se'm, em va xiuxiuejar:

—En Ramiro pensa fer dimitir l'Ardevol.

En allò que semblava un camp de joc i era el vestíbul del dinosaure arquitectònic, havien muntat panells amb plànols i fotografies, la maqueta habitual i uns quants micròfons.

Vaig notar que una alegria desbordada em pujava de l'estómac a la gola com un esbufec.

Un paio amb pinta de delegat madrileny feia d'amfitrió en castellà. Quan va arribar el president, li va dir:

—*Este es su chalé y está a su disposición* —i mirà el reló i no li demanà el carné.

La hipotètica calavera de l'edatis medianis lupus degué somriure al president, perquè creuà els dits darrere l'esquena per conjurar-ne l'aparició. Com que la superstició dels dits creuats no li va semblar suficient, tocà fusta. Allò era ple de Dames del Lupus. Així les anomenava el cavaller castellà. Semblaven títols legionaris. Recordaven allò dels *Novios de la Muerte*. Eren

unes dames de bona posició. La primera idea que despertaven en tu era la de violar-les, no perquè estiguessin bones, sinó per posar les banyes als marits, que ja les portaven encara que no les portessin, i perquè elles farien les delicades encara que ho desitgessin. Ai, si la Guiomar s'hagués adonat d'aquell desig tan masclista!

Tot semblava muntat provisionalment, tot pengim-penjam. A les escales que portaven a dalt, s'hi abaltonava la gent fi i efecte de presenciar el sarau. Gent difícil de catalogar. Futurs empleats de l'establiment? Malalts de lupus? Familiars de la plaga subtil? Persones del carrer? Figurants contractats? Després de l'amfitrió castellà-madrileny va parlar una Dama del Lupus. Semblava ximpleta. Estava nerviosa, emocionada, era la primera vegada que orava en públic, no sabia si mereixia aquest honor, no sabia si havia de dir això i allò altre, no sabia si el que ella digués serviria d'alguna cosa, no sabia... No sabia res. Nosaltres tampoc sabíem per quins set sous parlava. També va parlar el castellà, el castellà *pijo* de l'aristocràcia barcelonina. Va prendre la paraula el president, en català, el català senzill i planer del botiguer. Enmig de l'encens obligat que empudegà el voltant d'aquella obra tan mastodòntica, incidí en la inacababilitat d'aquella inacabada que mai no s'acabava. Això no obstant, la Generalitat ajudaria en el que pogués, que no podia ser gaire, sempre que es percebés la voluntat agosarada de portar veritablement la qüestió, bla, bla, bla, endavant.

Després ens vam dirigir a visitar apressadament aquell enorme desballestament que abans d'estar acabat ja semblava les ruïnes arqueològiques perfectament conservades de Nínive o Babilònia. Hi cabien tots els cancerosos del planeta, tots els leprosos, tots els sarnosos, tots els malalts de lupus, tots els sidòtics que encara no existien, tots els jobs, tots els llàtzers, gent que no s'havia de tancar en ramat, però que per les dimensions de l'establiment ho semblava. Malalts de lupus de tot el món, uuuuuh, uniu-vos! Pensava que Déu em castigaria per la meva conya i m'enviaria a aquest *cotolengo* heterogeni que potser llavors era capaç de funcionar, i de funcionar bé.

Nosaltres, jo, en Sunyer i la Joana Linares, que se'ns va enganxar, ens vam llançar per aquelles desolacions leproses de les rodalies a cercar el cotxe que ens va portar fins allà, enfilant-nos per terraplens. Cada cop que pujàvem a una elevació, la Joana Linares ensenyava les cuixes, una, la dreta, perquè es repenjava en aquesta cama per enfilarse, una cuixa resplendent com la seva cabellera. Baixàvem les rampes. Els cotxes, els havien moguts de lloc, i els havien encarats per sortir per on es suposava que sortiríem, encara que després vam sortir per una altra banda. Un conseller es va perdre per aquells desemboscaments. El recuperaren. El nou cap dels urbans es tornava boig posant ordre en aquell desordre. Al final vam arrencar bramant. El president havia visitat més en aquella no-visita que en la visita-visita anterior, encara

que ell sempre visitava molt. En aquell moment arribaven els socialistes. Nyiiiiic! Mai no es va saber què haurien fet si haguessin arribat a temps.

La Guiomar, amb la seva mobilette, va estar a punt de ser atropellada per la comitiva socialista, que eren com tancs. Per què no es va comprar un cotxe, en lloc d'aquell trastet? Els cotxes s'havien convertit en *meublés*. Perquè no tinc quartos, mmm. La llengua era rosadeta. Sobre la mobilette semblava una cigonya.

—El teu alcalde és un *bollicau*.

—Un *bollicau* no és una pasta? Això no és una cosa que encara no existeix, una cosa que encara s'ha de posar en òrbita o de moda?

—I què. És un *bollicau*.

Una cigonya, no, la Guiomar; un poll de la cigonya.

—Només li interessa ser sempre alcalde —la Guiomar—, no li interessa res més, ser-ho passi el que passi...

També una llagosta, la Guiomar; una llagosta de muntanya, no d'oceà.